

Постраждалим від торгівлі людьми

Війна, яку розв'язала росія, стала додатковим фактором активізації торговців людьми. Вже зараз українські правоохоронці фіксують вияви цього ганебного злочину навіть на тимчасово окупованих територіях. На сьогодні по допомогу звертаються сотні людей. Серед найвразливіших категорій – діти без супроводу або діти, розлучені з сім'єю, жінки, особи з інвалідністю, особи літнього віку та особи, які раніше вже були постраждалими від торгівлі людьми.

Головною метою торгівлі людьми є експлуатація людини з метою наживи, тому вона може проявлятися у різних формах:

- *трудова експлуатація*
- *сексуальна експлуатація*
- *використання у порнографії*
- *залучення до жебракування*
- *продаж дитини*
- *вилучення органів*
- *примусова вагітність/ примусове переривання вагітності*
- *примусове одруження*
- *примусове удочеріння / усиновлення з метою наживи*
- *проведення дослідів над людиною*
- *використання у збройних конфліктах*
- *втягнення у злочинну діяльність*

Процес втягнення людини до торгівлі людьми складається з 5 етапів:

Перший етап здійснення злочину торгівлі людьми – це вербування. Як правило, воно відбувається у різних форматах: під приводом надання роботи, запрошення на роботу від друзів чи родичів, через медіа, а також через фірми, які позиціонують себе як рекламні, модельні чи шлюбні агентства.

Другий етап – це переміщення. Це таємний (викрадення) чи відкритий процес, коли людина потрапляє у більшості випадках за кордон, де її використовують у своїй діяльності.

Третій етап - переховування, коли потерпілу чи потерпілого позбавляють документів, засобів зв'язку та можливості повідомити про себе.

Четвертий етап – передача.

І п'ятий, заключний – це експлуатація. Це можуть бути різні форми, як сексуальна експлуатація, так і робоча, також обертів набирає примус до сурогатного материнства.

Людина, яка вважає себе постраждалою від торгівлі людьми, повинна здійснити наступні кроки:

Подати за місцем перебування до місцевої держадміністрації заяву про встановлення статусу за формою, затвердженою Мінсоцполітики. Іноземець або особа без громадянства, що не володіє українською або російською мовою, заповнює заяву з перекладачем. Для встановлення статусу дитині, яка постраждала від торгівлі людьми, заява подається до місцевої держадміністрації її законним представником або особою, якій стало відомо про таку дитину.

Пройти співбесіду з відповідальною особою, яка призначається протягом трьох днів з дня подання заяви та заповнити опитувальний лист. Під час співбесіди посадовець оформляє розписку про нерозголошення відомостей, які їй стали відомі під час проведення співбесіди.

Доступні види підтримки

Відповідно до [Закону України „Про протидію торгівлі людьми”](#), особи, які постраждали від торгівлі людьми у разі потреби можуть отримати комплексну психологічну, соціально-педагогічну, соціально-медичну, юридичну, інформаційну, допомогу у працевлаштуванні та перекваліфікації та інші види допомоги в одному з діючої мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді або центрів соціально-психологічної допомоги.

Людина, яка вважає себе постраждалою від торгівлі людьми, може подати до місцевої державної адміністрації за місцем перебування заяву про встановлення відповідного статусу. За результатами розгляду заяви та інших матеріалів справи, Міністерство соціальної політики України приймає рішення про встановлення або відмову у встановленні статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми. У разі прийняття рішення про відмову у встановленні статусу, таке рішення може бути оскаржене у судовому порядку.

Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді є основним виконавцем заходів з надання допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми, на які покладені функції зі здійснення оцінки потреб постраждалої особи, розробки плану її реабілітації, координації та контролю за його виконанням.

Також допомогу постраждалі особи можуть отримати в територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг). Діти, які постраждали від торгівлі людьми можуть бути влаштовані до центрів соціально-психологічної реабілітації дітей та притулків для дітей з метою тривалого (стаціонарного) або денного перебування дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, надання їм комплексної соціальної, психологічної, педагогічної, медичної, правової та інших видів допомоги.

Особа, якій встановлено статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, має право на забезпечення особистої безпеки, поваги, а також на безоплатне одержання:

- 1) інформації щодо своїх прав та можливостей, викладеної мовою, якою володіє така особа;
- 2) медичної, психологічної, соціальної, правової та іншої необхідної допомоги;
- 3) тимчасового розміщення, за бажанням постраждалої особи та у разі відсутності житла, в закладах допомоги для осіб, які постраждали від торгівлі людьми, на строк до трьох місяців, який у разі необхідності може бути продовжено за рішенням місцевої державної адміністрації, зокрема у зв'язку з участю особи в якості постраждалого або свідка у кримінальному процесі;
- 4) відшкодування моральної та матеріальної шкоди за рахунок осіб, які її заподіяли, у порядку, встановленому Цивільним кодексом України;
- 5) одноразової матеріальної допомоги у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;
- 6) допомоги у працевлаштуванні, реалізації права на освіту та професійну підготовку.

Іноземець та особа без громадянства, якій встановлено статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми на території України, крім передбачених частиною першою цієї статті прав, має також право на:

- 1) безоплатне отримання послуг перекладача;
- 2) тимчасове перебування в Україні строком до трьох місяців, який може бути продовжено у разі необхідності, зокрема у зв'язку з їхньою участю в якості постраждалих або свідків у кримінальному процесі;
- 3) постійне проживання на території України в порядку, встановленому законодавством.

Довідка про статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, є підставою для реєстрації в територіальних органах спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань міграції за місцем проживання особи, яка постраждала від торгівлі людьми.

Особа, яка постраждала від торгівлі людьми на території України та громадяни України, які постраждали від торгівлі людьми на території іншої держави мають однакові права.

Вам можуть бути корисними [відео-матеріали](#) на тему протидії торгівлі людьми.

Куди звертатись, якщо ви
або ваші близькі та знайомі
ПОСТРАЖДАЛИ ВІД ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

1547 Гаряча лінія з протидії торгівлі людьми	527 Національна Гаряча лінія з питань протидії торгівлі людьми
102 Поліція	112 Служба екстреної допомоги в ЄС

Нормативно-правові акти у сфері протидії торгівлі людьми

Конституція України

Закон України "Про протидію торгівлі людьми"

Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р

Постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.2012 № 29 "Про Національного координатора у сфері протидії торгівлі людьми"

Закон України "Про соціальні послуги"

Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 111 "Про затвердження Державної соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2020 року"

Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2012 № 417 "Про затвердження Порядку встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми"

Постанова "Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми"

Постанова "Про затвердження Порядку виплати одноразової матеріальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми"

Наказ Мінсоцполітики "Про внесення змін до форм заяви про встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, та розписки про нерозголошення відомостей"

Наказ Мінсоцполітики "Про затвердження стандартів надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми"